
Szczyglice, st. 5, gm. Głogów, woj. dolnośląskie, AZP 68-20/116

Informator Archeologiczny : badania 33, 202-203

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

W roku 1999 prowadzono badania w obrębie kwartału ograniczonego ulicami: od północy Kłodną, od wschodu Warzywną, od południa Rybaki i od zachodu Panieńską.

W obrębie kwartału przebadano 21 niewielkich wykopów, których lokalizację uzgodniono z architektami i konstruktorami. Wszystkie wykopy usytuowano we wnętrzach kamienic, przeważnie w ich narożnikach. Eksplorację prowadzono do głębokości posadowienia ścian budynków murowanych.

Odsłonięto rzuty budynków gotyckich niejednokrotnie zupełnie wcześniej nieczytelne pod późniejszymi przebudowaniami. Natrafiono na pozostałości starszej zabudowy drewnianej, głównie wzdłuż ulicy Panieńskiej. Pochodzi ona z okresu lokalizacji, tj. z połowy XIII wieku. Zauważono znaczną koncentrację zabytków związanych z rybołówstwem w wykopach przy ulicy Warzywniej. Są to łyżwy kościane, płozy kościane, pływaki do sieci z kory oraz bardzo duża liczba fragmentów szczątków ryb (ości, łuski, tarczki kostne itp.).

Ulica Warzywna prowadzi do Rynku Warzywnego, w średniowieczu noszącego nazwę Rynek Rybny. Koncentracja tego typu zabytków potwierdza fakt zamieszkiwania w tym rejonie ludzi trudniących się rybołówstwem.

Prace archeologiczne będą zapewne kontynuowane.

SZCZECIN – Podzamcze, kw. nr 9, gm. *loco*, woj. zachodniopomorskie, AZP 30-05/28

- miasto średniowieczne i nowożytne

Badania prowadził mgr Sławomir Słowiński (autor sprawozdania, Pracownia Archeologiczna Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie), przy udziale mgr. Romana Kamińskiego. Finansowane przez Spółdzielnię Mieszkaniową Podzamcze w Szczecinie.

Badania przeprowadzono w obrębie kwartału ograniczonego ulicami: od północy Czwartkową (Środową), od wschodu Małą Odrzańską, od południa Kurzą Stopką i od zachodu Targiem Rybnym. Pracami objęto głównie wnętrza budynków, z nielicznymi rozszerzeniami na teren podwórzy. W obrębie kwartałów przebadano 15 wykopów, których lokalizację skonsultowano z architektami i konstruktorami. Eksplorowano je do głębokości posadowienia fundamentów ścian gotyckich. Ponadto prowadzono ratownicze badania archeologiczne podczas robót ziemnych.

Najważniejsze z wyników badań to:

1. Skarb srebrnych monet i ozdób (ponad 700 zabytków), datowany wstępnie na połowę XV w. (Targ Rybny 3).

2. Odsłonięcie zespołu budynków wzniesionych w przeciągu XIII i XIV w. w obrębie posesji Targ Rybny 1. Jest to jeden z nielicznych w Szczecinie przypadków, gdzie istnieje możliwość prześledzenia zmian w zabudowie działki mieszczańskiej w jej najwcześniejszych fazach, z czasów okolicznościowych.

3. Odsłonięcie w podwórzu posesji Czwartkowa 8/9 relikwów budowli murowanej interpretowanej jako obiekt typu „kemenate” (drugi w Szczecinie).

4. Natrafienie w ciągu ulicy Targ Rybny na konstrukcje drewniane interpretowane jako pozostałości średniowiecznej nawierzchni ulicy.

Badania w obrębie kwartału zakończono.

SZCZYGŁICE, st. 5, gm. Głogów, woj. dolnośląskie, A2P 68-20/116

Ratownicze badania archeologiczne zostały przeprowadzone w 1999 roku przez firmę „AKME” Zd. Wiśniewski przy współpracy terenowej Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Głogowie. Prace badawcze z ramienia „AKME” były nadzorowane przez dr. Aleksandra Limisiewicza, natomiast kierował nimi z ramienia muzeum mgr Zenon Hendel. Ponadto w badaniach, zarówno na etapie

terenowym, jak i kameralnym, wzięli również udział mgr K. Czapla, mgr Al. Dobrowolski, mgr W. Pogorzelski, mgr L. Lenarczyk oraz student Katedry Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego A. Hajzler.

SZYDLÓW, zamek, gm. *loco*, woj. świętokrzyskie

- zamek królewski z okresu średniowiecza i nowożytności

Ratownicze badania archeologiczno-architektoniczne, przeprowadzone w maju i czerwcu przez prof. dr. hab. Leszka Kajzera (autor sprawozdania), mgr. Aleksandra Andrzejewskiego, mgr. Marcina Lewandowskiego (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansował WKZ, Urząd Gminy Szydłów. Pierwszy sezon badań.

Badania związane były z powstaniem na dziedzińcu zamkowym nowego budynku szkoły podstawowej. Wyeksplorowano 15 jednostek badawczych o łącznej powierzchni około 400 m² i orientacyjnej kubaturze 500 m³. Zgromadzono spory zbiór zabytków ruchomych (głównie ułamki naczyń glinianych i kafli piecowych), liczący około 5430 artefaktów, dokumentujących głównie nowożytne etapy użytkowania zamku, ujęty w 146 numerach inwentarzowych. Sporządzono niezbędną dokumentację opisową, rysunkową i mechaniczną oraz pobrano próbki do badań specjalistycznych.

Prace skoncentrowano w północnej partii założenia zanikowego, narażonej na całkowite zniszczenie w związku z opisaną inwestycją. W części północno-wschodniej zidentyfikowano przyziemie głównego domu zamkowego o wymiarach 15 x 36 m, będącego jednotraktowym budynkiem o potrójnym podziale wewnętrznym, z reliktem portalu w środkowej izbie.

Pod „skarbczykiem”, czyli w północno-zachodniej części zamku, natrafiono na dolne partie murów dwóch cylindrycznych wież. Obecności wieży, określonej jako B, spodziewała się w latach 50. Maria Brykowska, zaś wieży G – Bohdan Guerquin, który interpretował ją jednak jako wieżę z ostrzem. W południowej partii zamku, przy tzw. sali rycerskiej, czyli właściwym pałacu królewskim, przebadano tylko 3 małe sondáže.

Ranga odkryć z 1999 r., zmieniających dotychczasowe poglądy na temat rozplanowania zamku szydłowskiego, jest bardzo duża. Potwierdzono roboczą hipotezę L. Kajzera, że zamek składał się z dwóch członów: północnego – stanowiącego typowy zamek Kazimierza Wielkiego, i południowej części rezydencjonalnej, chyba nieco późniejszej, z pałacem królewskim (raczej już Ludwika Węgierskiego niż Kazimierza Wielkiego).

Materiały oraz dokumentacja są przechowywane w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Łódzkich Sprawozdaniach Archeologicznych”, V, s. 257-286.

Badania powinny być kontynuowane zarówno ze względów konserwatorskich, jak i poznawczych.

ŚWIDNICA, ul. Długa 48-50, gm. *loco*, woj. dolnośląskie

Badania architektoniczno-archeologiczne na terenie wyburzonych kamienic nr 48 i 50 przy ul. Długiej w Świdnicy przeprowadzone we wrześniu 1999 roku miały charakter wstępny i rozpoznawczy, niezbędny do wykonania projektu przyszłej zabudowy tego obszaru. Dalsze finalne prace wykopaliskowe planowane były przy realizacji nowo budowanej inwestycji. W skład zespołu badawczego weszli: mgr inż. arch. Jerzy Burnita, mgr Dobiesław Karst (autor sprawozdania) i dr Czesław Lasota. Pracami wykopaliskowymi kierował D. Karst, J. Burnita sporządził inwentaryzację rysunkową odkrytych reliktywów architektonicznych, badania architektoniczne prowadził C. Lasota.

W wyniku przeprowadzonych prac wykopaliskowych, uzupełnionych o kwerendę archiwalną, uzyskano następujące wnioski: najstarszą zabudowę części frontowych działek nr 48 i 50 tworzy-